

EARTHE

Δραστηριότητα 2

Ψηφιακή εργαλειοθήκη για την ανάπτυξη καινοτόμου προγράμματος σπουδών και μεθοδολογιών

Ενότητα 2 – Βελτίωση της επικοινωνίας

Μέθοδος 6 – Ανάλυση ομιλίας μέσω βίντεο

Μελέτη περίπτωσης

Ενότητα 2 – Βελτίωση της επικοινωνίας

Μελέτη περίπτωσης 1 – Βλέποντας την επικοινωνία στην πράξη: Μάθηση μέσω ανάλυσης βίντεο

Συναφής μέθοδος – Ανάλυση επικοινωνίας μέσω βίντεο

Πλαίσιο και υπόβαθρο

Οργανισμός: Ένα κέντρο επαγγελματικής κατάρτισης στη Νότια Ευρώπη που προσφέρει μαθήματα για ενήλικες που αναζητούν εργασία και υπαλλήλους που επιθυμούν να αποκτήσουν νέες δεξιότητες.

Ομάδα-στόχος: Ενήλικες ηλικίας 25-50 ετών, όλων των φύλων, συμπεριλαμβανομένων ανέργων, εργαζομένων σε αρχικό στάδιο καριέρας και μεταναστών/τριών που επιδιώκουν ένταξη στον χώρο εργασίας.

Πεδίο εφαρμογής: Το κέντρο είχε ως στόχο την ενίσχυση των δεξιοτήτων επικοινωνίας και ομαδικής εργασίας των συμμετεχόντων/ουσών που προετοιμάζονταν για συνεντεύξεις εργασίας και συνεργασία σε επαγγελματικό περιβάλλον.

Πρόβλημα / Πρόκληση

Πολλοί εκπαιδευόμενοι/ες δυσκολεύονταν να κατανοήσουν πώς οι επικοινωνιακές τους συνήθειες γίνονταν αντιληπτές από τους άλλους. Συχνά δεν είχαν αυτογνωσία σχετικά με τον τόνο, τη γλώσσα του σώματος ή τη σαφήνεια της έκφρασής τους, γεγονός που οδηγούσε σε παρεξηγήσεις σε επαγγελματικά και κοινωνικά περιβάλλοντα. Το παιχνίδι ρόλων από μόνο του δεν ήταν επαρκές, καθώς οι συμμετέχοντες/ουσες χρειάζονταν συγκεκριμένα εξωτερικά παραδείγματα για παρατήρηση και αναστοχασμό.

Ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν / Μέθοδος που εφαρμόστηκε

Το κέντρο εκπαίδευσης ενσωμάτωσε την ανάλυση επικοινωνίας μέσω βίντεο στο πρόγραμμα σπουδών. Τα βασικά βήματα περιλάμβαναν:

Επιλογή σύντομων, αντιθετικών βίντεο που δείχνουν αποτελεσματική έναντι ανεπαρκούς επικοινωνίας (συνεντεύξεις εργασίας, συναντήσεις στον χώρο εργασίας, αλληλεπιδράσεις με πελάτες).

Παροχή στους/στις εκπαιδευόμενους/ες φύλλων παρατήρησης που εστιάζουν στον τόνο, την ακρόαση, τις μη λεκτικές ενδείξεις και τη δομή.

Διεξαγωγή καθοδηγούμενων συζητήσεων μετά από κάθε βίντεο, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/ες να αντλούν βασικά διδάγματα.

EARTHE

Σύνδεση των παρατηρήσεων με τις προσωπικές επικοινωνιακές συνήθειες των συμμετεχόντων/ουσών και εντοπισμός τομέων που χρειάζονται βελτίωση.

Η μέθοδος δημιούργησε ασφαλές περιβάλλον για κριτική σκέψη, ξεκινώντας με την ανάλυση των άλλων πριν από την εφαρμογή των γνώσεων στον εαυτό τους.

Αποτελέσματα και αντίκτυπος

Οι εκπαιδευόμενοι/ες βελτίωσαν την ικανότητά τους να παρατηρούν και να ερμηνεύουν μη λεκτικές ενδείξεις, όπως εκφράσεις προσώπου, χειρονομίες και στάση σώματος. Οι συμμετέχοντες/ουσες συνειδητοποίησαν πόσο νόημα μπορεί να μεταδοθεί ακόμη και χωρίς λόγια. Συγκρίνοντας βίντεο με ήχο και χωρίς ήχο, οι εκπαιδευόμενοι/ες ενίσχυσαν την κριτική τους σκέψη και αναγνώρισαν τις πιθανές παρερμηνείες στην επικοινωνία. Η δραστηριότητα ενίσχυσε την ενσυναίσθηση, καθώς οι εκπαιδευόμενοι/ες σκέφτηκαν πώς μπορεί να αισθάνονται οι άλλοι με βάση ανεπαίσθητες, μη λεκτικές ενδείξεις.

Διδάγματα

Οι εκπαιδευόμενοι/ες επωφελούνται περισσότερο όταν τα βίντεο είναι σύντομα, ρεαλιστικά και άμεσα συνδεδεμένα με τους στόχους τους (π.χ. ετοιμότητα για εργασία). Τα φύλλα παρατήρησης καθοδηγούν τους/τις εκπαιδευόμενους/ες να εντοπίζουν λεπτομέρειες που διαφορετικά θα διέφευγαν της προσοχής τους. Ο συνδυασμός της ανάλυσης βίντεο με πρακτικές δραστηριότητες (π.χ. προσομοιώσεις) μεγιστοποιεί τον αντίκτυπο.

Βασικοί παράγοντες επιτυχίας

Προσεκτική επιλογή βιντεοσκοπημένου υλικού (σχετικού, συνοπτικού, με σαφή αντίθεση ανάμεσα σε αποτελεσματική και μη αποτελεσματική επικοινωνία).

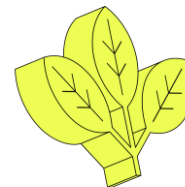
Δομημένες ομαδικές συζητήσεις για τη σύνδεση των πληροφοριών του βίντεο με τις πραγματικές συνθήκες των εκπαιδευόμενων.

Ασφαλές, υποστηρικτικό περιβάλλον όπου οι συμμετέχοντες/ουσες μπορούσαν να εκφράζουν ελεύθερα τις παρατηρήσεις τους.

Καθοδήγηση από τον/τη συντονιστή/τρια για τη σύνδεση των συμπεριφορών με συγκεκριμένες στρατηγικές επικοινωνίας.

Προκλήσεις που προέκυψαν και πώς αντιμετωπίστηκαν

Ορισμένοι συμμετέχοντες/ουσες δυσκολεύτηκαν να επικεντρωθούν στις μη λεκτικές ενδείξεις χωρίς την υποστήριξη του προφορικού λόγου. Οι συντονιστές/τριες παρέιχαν λίστες ελέγχου παρατήρησης (π.χ. «Δώστε προσοχή στην οπτική επαφή, στη στάση σώματος, στις κινήσεις των χεριών»).

EARTHE

Μερικοί εκπαιδευόμενοι/ες παρερμήνευσαν τα συναισθήματα, γεγονός που οδήγησε σε ομαδικές συζητήσεις και σε ευκαιρία μάθησης, καθώς επισημάνθηκε ότι οι ερμηνείες μπορεί να διαφέρουν, απαιτώντας συχνά διευκρίνιση.

Ο περιορισμένος ψηφιακός γραμματισμός σε ορισμένες ομάδες δημιούργησε εμπόδια στην πρόσβαση ή στην αναπαραγωγή του βιντεοσκοπημένου υλικού. Οι συντονιστές/τριες παρείχαν υποστήριξη προβάλλοντας τα βίντεο ομαδικά και καθοδηγώντας τους/τις εκπαιδευόμενους/ες βήμα προς βήμα.

Υλοποίηση / Συστάσεις για εκπαιδευτές/τριες

Χρησιμοποιήστε παραδείγματα βίντεο ως πρώτο στάδιο πριν από το παιχνίδι ρόλων, για σταδιακή εισαγωγή στη δραστηριότητα.

Παρέχετε δομημένα εργαλεία παρατήρησης για εστίαση σε βασικά στοιχεία επικοινωνίας. Συμπεριλάβετε πάντα καθοδηγούμενο απολογισμό, ώστε οι παρατηρήσεις από το βίντεο να συνδέονται με προσωπικές εμπειρίες.

Προσαρμόστε τα υλικά: για ομάδες με χαμηλό επίπεδο γραμματισμού, χρησιμοποιήστε βίντεο με απλή γλώσσα και έντονες μη λεκτικές ενδείξεις· για προχωρημένους/ες εκπαιδευόμενους/ες, ενσωματώστε αυθεντικές ηχογραφήσεις από τον χώρο εργασίας.

Συνδυάστε την ανάλυση βίντεο με πρακτικές δραστηριότητες παρατήρησης (εικονικές συνεντεύξεις, προσομοιώσεις), ώστε να ενισχυθούν οι επικοινωνιακές δεξιότητες.